

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Ιστορία της Τέχνης και πάλη των τάξεων. Ιδεολογία της εικόνας»

Η έκθεση «Ιστορία της τέχνης και πάλη των τάξεων. Ιδεολογία της εικόνας» πραγματοποιείται στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Με αφετηρία το βιβλίο *Histoire de l'art et lutte des classes*, που εκδόθηκε για πρώτη φορά στο Παρίσι το 1973, η έκθεση αναδεικνύει τον ριζοσπαστικό του χαρακτήρα: ένα έργο έντονης πολεμικής, μια «εκκαθάριση λογαριασμών» με την μέχρι εκείνη την εποχή κυρίαρχη φορμαλιστική προσέγγιση στην ιστορία της τέχνης και μια παρέμβαση στη συζήτηση γύρω από θεμελιώδη μεθοδολογικά ζητήματα.

Η έκθεση προσεγγίζει την έννοια της «οπτικής ιδεολογίας» μέσα από αναπαραγωγές αρχαιακού υλικού, έργων ευρωπαϊκής ζωγραφικής και παραδείγματα, επιχειρώντας να αναδείξει το ζήτημα της ερμηνείας των εικόνων και της σχέσης τους με τις ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες της παραγωγής τους. Οι εικόνες αντιμετωπίζονται όχι ως ουδέτερα αντικείμενα, αλλά ως ιστορικά και κοινωνικά προσδιορισμένοι τρόποι αναπαράστασης του κόσμου.

Στον πυρήνα της προσέγγισης βρίσκεται η θέση ότι: «κάθε εικόνα [...] είναι έργο ιδεολογικό». Η ιδεολογία της εικόνας δεν εντοπίζεται απλώς στο θέμα ή στο περιεχόμενό της, αλλά στον ίδιο τον τρόπο με τον οποίο αναπαριστά τον κόσμο: στη μορφή, στη σύνθεση, στις σχέσεις που οργανώνει μέσα στο ορατό. Το ερώτημα «τι κάνει ο ιστορικός τέχνης;» τίθεται εκ νέου, καθώς οι ιστορικοί της τέχνης καλούνται να μεταποπιστούν από την περιγραφή των έργων στην ανάλυση των συγκεκριμένων οπτικών ιδεολογιών, ως πεδίων όπου αποτυπώνονται και συγκρούονται κοινωνικές και ταξικές αντιθέσεις.

Τα εκθέματα συνομιλούν με τα κεντρικά ζητήματα που θέτει ο Χατζηνικολάου γύρω από την ερμηνεία των εικόνων, την επιστημονική αντικειμενικότητα και τη σχέση της ιστορίας της τέχνης με την πάλη των τάξεων.

Ο Νίκος Χατζηνικολάου είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης, όπου δίδαξε ιστορία της ευρωπαϊκής τέχνης επί είκοσι χρόνια (1985-2005).

Επιμέλεια: Αλέξανδρος Ανδριτσόπουλος, Κωνσταντίνα Λύγκουρη, Σταύρος Μαλαγαρδής (Μεταπτυχιακοί φοιτητές ΠΜΣ Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας)

Επίβλεψη: Παναγιώτης Ιωάννου, Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης

Σχεδιασμός της έκθεσης: Νίκη Πετράκη, Υπεύθυνη Εργαστηρίου Σπανίων Βιβλίων και Αρχείων

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο

Εγκαίνια: 24 Ιουνίου

Ώρα: 12:30 μ.μ.

Διάρκεια: 24/06-24/08/2026

Χώρος: Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα – Παρασκευή: 09:00–20:00, Σάββατο: 09:00–15:00–15:00